

ОН

**ПРОФСПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ
ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

**TRADE UNION OF EDUCATION AND
SCIENCE WORKERS OF UKRAINE**

Юридична адреса: 01012, м. Київ, Майдан Незалежності, 2
Адреса для листування: 04071, м. Київ, вул. Ярославська, 6
Тел./факс: +380 (44) 462-51-90

2, Maidan Nezalezhnosti, Kyiv, Ukraine, 01012
Tel./fax: +380 (44) 462-51-90

E-mail: profspilka.osv@gmail.com
Website: www.pon.org.ua

Розрахунковий рахунок № 26009000031721 в ПАТ «Укрсоцбанк», МФО 300023, КОД ЄДРПОУ 02605316

11.12.215 № 02-5/671

Верховна Рада України

Шановні народні депутати України!

ЦК Профспілки працівників освіти і науки України, зважаючи на позицію, висловлену під час парламентських слухань на тему «Правове забезпечення реформи освіти в Україні», що відбулися 9 грудня 2015 року, просить Вас підтримати наступні зауваження та пропозиції при схваленні Рекомендацій Верховної Ради України, виходячи з наступного.

Фактичні обсяги фінансування освіти в розмірі 6-7% внутрішнього валового продукту, матеріально-технічний стан навчальних закладів, соціально-економічне становище педагогічних, науково-педагогічних на інших працівників навчальних закладів не дають підстав для висновку, що забезпечення державою обсягами бюджетних видатків на освіту в розмірі не менше 7% внутрішнього валового продукту сприятиме створенню дієвого механізму для реалізації конституційного права людини на освіту відповідно до її потреб, підвищенню інвестиційної привабливості системи освіти та економічному зростанню і культурному розвитку країни, підвищенню соціального статусу педагогічних працівників.

Видатки в такому обсязі забезпечують лише 40% потреби на оплату праці педагогічних, науково-педагогічних працівників та спеціалістів освіти в розмірах, гарантованих статтею 57 чинного Закону України «Про освіту». Середній розмір посадових окладів педагогічних працівників, з урахуванням їх підвищення на 18,8% з 1 вересня поточного року, становить 1994 гривні, а науково-педагогічних – 3806 гривень проти середньої заробітної плати працівників промисловості за жовтень 5096 гривень. Ці обсяги забезпечують лише часткове фінансування навчальних закладів за комунальні послуги, оплата за які у вищих навчальних закладах здійснюється переважно за рахунок власних коштів. Не в повній мірі фінансується стипендіальне забезпечення. Інші потреби навчальних закладів та установ освіти забезпечуються в мізерних розмірах.

За даними Національних рахунків освіти України в державі досить низький рівень витрат у розрахунку на одного учня/студента, який становить 20% від середніх витрат на учня/студента, порівняно з країнами ЄС.

Наміри про впровадження контрактної форми трудового договору суперечать як положенням національного законодавства, так і нормам міжнародного права.

На звуження прав педагогічних працівників спрямовані норми законопроекту про оплату вчителями, викладачами, вихователями та іншими працівниками підвищення своєї кваліфікації, а також повернення студентами коштів за навчання.

Реалізація норм про наповнюваність класів у закладах базової середньої освіти не менше 15 учнів призведе до закриття більшості шкіл у сільській місцевості. Учні сільських шкіл, в класах яких налічується 14 і менше дітей, будуть змушені вчитися у інших сільських школах або проживати самотійно у гуртожитках.

Тому в пункті 2.1. Рекомендацій Кабінету Міністрів України просимо підтримати наступні положення такого змісту:

«Норми нового Закону України «Про освіту» повинні базуватися на гарантіях, визначених статтею 53 Конституції України, з дотриманням норм статті 22 Конституції України, враховувати Рекомендації ЮНЕСКО 1966 і 1997 років «Про становище вчителів», «Про статус викладацьких кадрів закладів вищої освіти» та спрямовуватися на підвищення соціального статусу педагогічних, науково-педагогічних працівників, їх професійного рівня, як одного з головних чинників якості надання освітніх послуг, сприяння поліпшенню якості кадрового потенціалу.

З цією метою при доопрацюванні законопроекту передбачити норми, щодо:

- гарантій держави забезпечити фінансування галузі освіти видатками з державного та місцевих бюджетів в обсязі не менше 10 відсотків валового внутрішнього продукту;

- прийняття науково-педагогічних працівників на роботу за результатами конкурсного відбору шляхом укладання трудового договору (контракту), а педагогічних – шляхом укладення трудового договору в порядку, визначеному трудовим законодавством;

- встановлення середніх посадових окладів та ставок заробітної плати науково-педагогічним працівникам на рівні не нижче подвійної середньої заробітної плати працівників промисловості;

- встановлення середніх посадових окладів та ставок заробітної плати педагогічним працівникам на рівні не нижчому від середньої заробітної плати працівників промисловості;

- встановлення середнього розміру посадових окладів спеціалістів освіти не нижче рівня середньої заробітної плати у галузях економіки;

- виплати педагогічним, науково-педагогічним, бібліотечним та іншим працівникам надбавок за вислугу років щомісячно у відсотках до посадового окладу, ставки заробітної плати залежно від стажу роботи у розмірах: від 3 до 10 років – 20 відсотків, від 10 років до 20 років - 30 відсотків, понад 20 років – 40 відсотків;

- встановлення надбавки педагогічним працівникам – молодим спеціалістам у розмірі 10 відсотків ставки заробітної плати, посадового окладу;

- встановлення доплат педагогічним працівникам за виконання обов'язків класного керівника, завідування кабінетами, майстернями, лабораторіями, спортивними залами, музеями, методичними об'єднаннями тощо, за перевірку письмових робіт та інших видів педагогічної роботи у відсотках від ставки заробітної плати;

- підвищення ставок заробітної плати та посадових окладів за почесні та педагогічні звання, наукові ступені, вчені звання;

- збереження процедури атестації педагогічних працівників та удосконалення її механізму з метою стимулювання підвищення рівня їх кваліфікації;

- надання педагогічним, науково-педагогічним, бібліотечним та іншим працівникам щорічної грошової винагороди в розмірі не менше одного посадового окладу, ставки заробітної плати за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків;

- виплати педагогічним, науково-педагогічним, бібліотечним та іншим працівникам допомоги на оздоровлення у розмірі не менше місячного посадового окладу, ставки заробітної плати при наданні щорічної відпустки;

– надання статусу педагогічного працівника тренерам-викладачам та іншим фахівцям, робота яких пов'язана з навчально-виховним процесом, дитячо-юнацьких спортивних шкіл усіх типів і найменувань;

– підвищення статусу музичних керівників, інструкторів з фізичної культури дошкільних навчальних закладів до рівня інших педагогічних працівників з відповідною освітою;

– підвищення оплати праці працівників навчальних закладів, розташованих у гірській та сільській місцевості;

– недопущення збільшення тривалості робочого часу педагогічних працівників, серед яких вчителі, викладачі, вихователі, керівники гуртків шляхом включення до нього навчальної, методичної, організаційної роботи та виконання інших трудових обов'язків;

– збереження норми про найменшу наповнюваність класів у кількості 5 учнів та недопущення закриття загальноосвітніх навчальних закладів у сільській місцевості з виділенням з державного бюджету освітньої субвенції, обрахованої з коригуючим коефіцієнтом у бік її збільшення;

– надання стипендій та пільг учням і студентам на проїзд у громадському транспорті, харчування, проживання, забезпечення підручниками тощо;

– безплатного забезпечення житлом з опаленням і освітленням педагогічних та бібліотечних працівників, які працюють у сільській місцевості і селищах міського типу, а також пенсіонерів, які раніше працювали на цих посадах, незалежно від їхнього сукупного доходу;

– безплатного одержання у власність земельної ділянки;

– надання пільгових кредитів на будівництво і придбання житла;

– призначення і виплату педагогічним працівникам пенсії у розмірі 80-90% заробітної плати та збереження права на пенсію за вислугу років відповідно до пункту 34 Національної доктрини розвитку освіти, затвердженої Указом Президента України 17 квітня 2002 року № 347/2002;

– передбачення повноважень профспілкових організацій у врегулюванні питань трудових, соціально-економічних прав та інтересів працівників, учнівської і студентської молоді;

– розширення форм громадського самоврядування в освіті такими, як районна, міська, обласна конференції педагогічних працівників, Всеукраїнський з'їзд працівників освіти.

ЦК Профспілки розраховує на прийняття Рекомендацій Верховної Ради України на тему «Правове забезпечення реформи освіти в Україні» з урахуванням цієї позиції щодо законопроекту «Про освіту», яка підтримана також 650 тисячами вчителів, викладачів, вихователів, керівників гуртків, інших працівників загальноосвітніх, дошкільних, позашкільних, вищих, професійно-технічних навчальних закладів та органів і установ освіти, що засвідчили її своїми особистими підписами.

З повагою
Голова Профспілки

Г.Ф. Труханов